

SUDFRANCIJA STELO

Bulteno de la ESPERANTO - FEDERACIO «Languedoc-Roussillon»
72, Avenue Général de Gaulle - 66000 PERPIGNAN ☎ (68) 34.22.18

JARA ABONO : 18 F

C.C.P. Montpellier 956-28

1 - a Kvaronjaro 1984

N° 88

FEDERACIA KONGRESO

en MILLAU 19-an kaj 20-an de Majo

Kvankam la programo ne estas definitiva (ĝi parte dependas de viaj sugestoj), jen kelkaj informoj:
Sabaton posttagmeze en Centre Culturel - Hôtel Pégayrolles (temas pri eks-hotelo nun muzeo) Place Foch de 14h ĝis 19h kaj 20h ĝis 22h.

- Ekspozicio - Librovido
- Renkontiĝoj - Konatiĝoj - Diskutoj
- Debato : "Preznti Esperanton per lumbildoj"-franclingve se necese.

- Projekciado : "2 monatoj tra Esperantio" (J.Hénin)
- Prelego (franclingve) : "Doktoro Zamenhof, bonfarinto de l'homaro" (R.Llech-Walter)

- Viaj kontribuoj. Dum la paŭzo, vespermanĝo en memserva restoracio.

Dimanĉon matene : de la 9a ĝis 12h30 : jara kunveno en "Maison du Peuple" - Agadraporto, planoj, nacia kongreso, ktp. Tiu kunveno okazos en granda salono (tutescepte la urbestro disponigis la salonojn senpage pro la "nobla karaktero de Esperanto), ne hezitu veni centope!

Dimanĉon posttagmeze, post la kunveno, estas proponita la jeno: por nin aerumi pikniko sur la altebenaĵo kaj ekskurso. Ekzemple al Montpellier le Vieux (ne temas pri malnova urbo!), 15km ekstere. Tie eblas pikniki, promeni, grimpi aŭ tagmanĝi en la gastejo (50F inkluzive vinon, aŭ prezo laŭ karto, je moderaj prezoj). Piknikontoj alportos sian akvon aŭ aĉetos trinkaĵojn surloke. Poste komuna veturado tra pitoreska regiono: Gorges de la Dourbie, Nant, Larzac, La Couvertoirade, Le Caylar. Tiu ekskurso povos nur efektiviĝi, se mi disponos pri sufiĉe da veturiloj. Do bonvolu zorge kompletigi la ĉ-suban enketilo kaj ĝin resendi antaŭ la 10a de Majo kaj plej frue por rezervi hotel-ĉambron. Alia ebleco estas turismi ĝis Roquefort kaj viziti ties fromaĝ-kelojn. (La fervojo apudas por reiri suden) aŭ simple restadi en Millau! La programo (escepte de dimanĉo matene) konvenas

por ĉiuj publikoj, viaj familianoj povas vin akompani. Pro la dato, ankaŭ eblas tendumi. Millau estas agrabla (25000 enl.) facile atingebla sur la nacia vojo 9, per aŭtobusoj aŭ trajnoj. Distancoj de Montpellier 110km, de Béziers 125km.

Por pli detalaj informoj (urboplano, hoteloj...) kontaktu J.Hénin Collège 48500 La Canourgue

Tel (66) 32 86 36

Ĝis! kaj sendu afrankitan koverton kun via adreso.

D A N K O N

montpellier

La 17a de septembro okaze de nia la kunveno de la jaro, ni akceptis Eva Farkas el Budapeŝto kiu parolis al ni pri Hungario.

Nun grava problemo por ni: ni ne pli povas uzi la kutiman kunvenejon kaj ni ne scias kien iri.

6a Internacia Semajno en Sète: ĝi okazis de la 11a ĝis la 18a de septembro. Ĝi bone sukcesis. Ĉeestis 50 partoprenantoj el 6 nacioj (Usono, Svedio, Hungario, Hispanio, Francio).

Eva Farkas el Budapeŝto eminente gvidis la 2a-gradan kurson, nur en Esperanto kompreneble. Sro Ribot gvidis la 3a-gradon kaj Sinj Authier kaj Mounier la 1a-. Ĉe la fino pli ol 10 kuraĝuloj trapasis ekzamenojn. Ĉiuj sukcesis, inter ili: 2 skribaj partoj de l'atesto pri kapableco!

Ni telefonis al ĵurnalistoj de ambaŭ ĵurnaloj (Midi Libre kaj Marseillaise). Ili venis kaj aperigis artikolon (bona!) kaj foton.

Jam estas rezervata la loko en Lazaret por la 7a Internacia Semajno ĉe Maro, kiu okazos de la 9a ĝis la 16a de septembro 1984.

Jam rezervu tiun semajnon!

la canourgue

2 grupetoj funkcias en la kolegio de la Canourgue kaj liceo Chaptal de Mende. En 83 Sro Todorov vizitis ilin; li ankaŭ estis intervjuita tutan vesperon de loka radio-stacio pri sia lando (Bulgario) kaj E°. Venis nur telefon-alvokoj pri Bulgario...

Sro Hénin kun sia tuta familio faris 2 monatan rondvojaĝon tra centra Eŭropo lastan someron. La februaro numero de la revuo "Caravanning" raportis plurpaĝe pri tiu aventuro sub la titolo "Esperanto kiel kredo". Ankaŭ "Lozère nouvelle" raportis pri ĝi.

Krom prelegantoj de UFE, estas atendata finna familio en Junio.

nîmes

Sro Carrey instruas Esperanton en sia kolegio kaj ankaŭ al klaso de elementa lernejo (CM2).

Sro P. Touron gvidas promenadon tra la gariko por lerni medicinajn plantojn lundon la 14an de majo. Rendevuo je la 10h30 al la krucaĵo de la unua tervojeto, maldekstre post la "Pont St Nicolas". Prenu vian pluvombrelon. Ne forgesu vian malvarman manĝon kaj saketon por kolekti plantojn kaj tondilon aŭ ian tranĉilon (mantranĉi la plantojn ne estas permesita!), kajereton aŭ malnovajn gazetojn, glupaperon. Tio sufiĉos!

Ĉiuj amikoj estos bonvenaj!

Kotizoj: Federacio Gard 5F

E° kultur rondo 10F

Sudfranca stelo 15F

Bonvolu ĝiri la tuton al : Cercle esperantiste de Nîmes CCP MONTPELLIER 1 665 10 K

Iom pri Federacio Gard

La jara kunveno okazis la 22 an de Januaro en Nimo.
Ni plezure registris, ke gvidas kursojn en Nimo:
Sino Volpelière, private ĉe sia hejmo, Sro Carrey en
elementa lernejo kaj kolegio (36 gelernantoj), en Alès:
Sro Pelletier ĉe la urba plenaera feriejo (Centre aéré)
8 gelernantoj, en kunlaboro kun simila kurso en Bilina
(Ĉekoslovakio), urbo ĝemelgita kun Alès...al kiuj ni al-
donas la ĉiusemajnan konversacian kunvenon ĉe Kultura
Centro Pablo Neruda en Nimo.

La nima kultura klubo kaj la ales'a verda stelo
starigis budon ĉe la forumo de la Asocioj.

La estraro :

Prezidanto - S ro RAYNAUD
Vic prezidanto Sro SCHLUMPF
Sekretario Sro CORNUT
Help sekretario Sro BOLLA
Kasistino Sino SOULIER
Help Kasisto Sro DUMAS
Membroj Sroj TOURON; ANGEVIN, ALONSO,
DALGON

M E M O R U	: -Universala Kongreso 21-29 VII en Vancouver Kanado . Revuo : ESPERANTO
S E N N A C I U L O	-SAT Kongreso 1-8 VIII Bordoza . Revuo
	-Internacia Konferenco de la neŭtrala esperanta movado 22-28 VII Noordwiskerhout (Nederlando) Revuo : HORIZONTO

#####

K i o o k a z a s ĉ e n i a j n a j b a r o j ?

Okcidente: en Toulouse, ĥoro ĉiun semajnon sabate.
Kursoj: 3 niveloj ĉ. s. Konversaciaj rondoj: la lan
mardon kaj 3an merkredon de ĉiu monato. Ekskursoj:
1 IV - 29 IV - 17 VI - Staĝo : 26an kaj 27an de Majo

Sude: Katalunio: de la 20a ĝis la 23a IV : Kataluna
renkontiĝo en la Molina.

de la 31 V ĝis 3 VI : Konferenco
de Esperantologio apud Barcelono.
de la 1a ĝis 8a VII : Unua inter-
nacia Esperanto ferisemajno en Vilanova i la Gel-
tru (Ĉemare)

de la 12a ĝis la 14a X : 20a Ka-
taluna Kongreso en Olot.

Oriente: 23 III - kaj 16 IV: departementa kurso en
Avignon

21 IV ĝis 24 IV : Sat Amikaro Kongreso
en Draguignan

2 VI : Aix en Provence, studtago pri la
instruado de Esperanto

3 VI : Pikniko en St Michel l'Observatoire
27-28 X : Literatura foiro en Avignon.

Un bienfaiteur de l'humanité : le docteur Zamenhof

Tel est le titre de la conférence qui sera donnée mercredi prochain 15 février, à 17 h, au Palais des Congrès sous l'égide de l'association des Membres de l'ordre des Palmes académiques (A.M.O.P.A.) par M. René Llech-Walter.

Beaucoup de Perpignanais ne sauraient qui est le docteur

Zamenhof si la municipalité en 1935, n'avait décidé, sur la proposition du professeur Charvet, de donner le nom de docteur Zamenhof, créateur de l'Espéranto, à une importante artère de Perpignan.

Sous l'occupation allemande la rue fut débaptisée mais dès la libération la municipalité Mercader fit remettre

en place les plaques sur les murs du Palais consulaire et de la Grande Poste.

La vie du grand humaniste polonais comporte bien des péripéties heureuses et malheureuses, elle sera contée par René Llech-Walter dans le premier tryptique de sa conférence.

Pour prendre date

Répondant à l'aimable invitation du président Rabinovitch, M. René Llech-Walter donnera le mercredi 15 février à 17 h au Palais des Congrès, une conférence sur "Un bienfaiteur de l'humanité : le docteur Zamenhof".

René Llech-Walter à l'A.M.O.P.A.

Malgré un récent accident (chute sur la chaussée, arcade sourcillière fendue, épanchement de synovie) M. René Llech-Walter sera présent au Palais des Congrès aujourd'hui mercredi à 17 h, où il donnera sa conférence sur "Un bienfaiteur de l'humanité, le docteur Zamenhof".

La première partie sera réalisée grâce au magnétophone.

la deuxième permettra avec 10 Perpignanais qui ont assisté au congrès universel à Budapest en 1983 (5000 participants de 50 pays) de témoigner de la facilité de communiquer et la troisième verra le tableau blanc se noircir de la structure grammaticale de l'espéranto.

Entrée libre, documentation gratuite, bienvenue à tous.

A l'A.M.O.P.A. conférence sur Zamenhof

Elle a eu lieu mercredi dernier au Palais des Congrès.

MM. Rabinovitch et Léophonte ont présenté le commandeur et majoral René Llech-Walter avec toute l'amabilité et la courtoisie qui les caractérisent.

La vie du modeste médecin polonais fut contée avec beaucoup d'émotion par le conférencier.

Louis Zamenhof est né le 15 décembre 1859 à Biélostok, ville de Pologne où vivaient des éléments de quatre nations : Polonais, Russes, Allemands et juifs, chacun ayant son langage propre.

Cette diversité qui rendait difficile la vie de chaque jour tourmenta fortement l'âme de Zamenhof enfant. Il rêva alors d'une langue de l'Humanité ; ce rêve s'imposa à lui pendant toute sa jeunesse.

Elevé par une mère idéaliste qu'il adorait et un père travailleur acharné et d'esprit pratique Zamenhof subit ces deux influences et devint comme son père capable d'un labeur patient et d'une persévérance admirable et comme sa mère animé d'une foi indomptable plus forte, que tous les échecs et que toutes les railleries.

Il connaissait le latin et le grec et apprit une dizaine de langues européennes.

Après bien des difficultés Zamenhof put enfin faire paraître, en 1887, le premier manuel d'espéranto en polonais, français, allemand et anglais qui fait le tour du monde.

La langue du docteur Esperanto (c'est le pseudonyme qu'il avait adopté) fait de nombreux adeptes et en 1905, le premier congrès universel d'espéranto se tenait à Boulogne-sur-Mer et c'est dans un enthousiasme indescriptible le triomphe de la langue universelle par la compréhension totale de tous les congressistes venus de nombreux pays.

Chaque année, les congrès vont se succéder avec le même

succès aussi bien en Europe qu'en Amérique.

Le 2 août 1914, devait s'ouvrir à Paris, le 10e congrès universel d'espéranto.

Le docteur Zamenhof était déjà en route pour Paris quand survint la déclaration de guerre qui l'immobilisa à Cologne. Pendant des nuits entières il vit passer à travers le Rhin les engins de mort. L'image de la guerre se dressait devant ses yeux. Il arrivait trop tard lui et son rêve de paix et de fraternité. Quelque chose se brisa en lui.

Après un voyage épuisant de 8 jours, il regagna Varsovie par le Danemark, la Suède et Saint-Petersbourg. Il rentra dans son logis qu'il ne quitta plus.

Ce cœur qui avait battu pour que l'humanité vive en paix put supporter l'effroyable carnage et il cessa de battre le 14 avril 1917.

Après l'exposé sur la vie du docteur Zamenhof, le conférencier démontra l'utilité pratique de l'espéranto grâce au réseau de délégués-consuls dans toutes les villes du monde. Délégués des 10 Perpignanais qui avaient assisté au congrès universel de Budapest en 1983, Mme Payret, professeur de mathématiques et M. Fernandez confirmèrent le pouvoir absolu de communication internationale qu'apporte la connaissance de l'espéranto. M. Bénazet, professeur d'espagnol, appuya cette thèse par des exemples vécus, Mme Gouges, de Banyuls-dels-Aspres, nouvelle élève, dit toutes les satisfactions que lui apporte l'espéranto aussi bien sur le plan moral que pratique. Une roumaine espérantiste de passage à Perpignan, parla en espéranto et mit en valeur la belle sonorité de cette langue.

Une documentation fut remise en fin de séance aux auditeurs intéressés, par les délégués du centre culturel espérantiste de Perpignan où des cours gratuits sont donnés au siège, 72, avenue du Général-de-Gaulle.

ESPERANTUJO .....

.....aŭ ESPERANTIO, pri kiu skeptikuloj sarkasmas, ekzistas: mi ĝin renkontis dum lastsomera rondvojaĝo.

Malvojaĝemuloj povas ĝin renkonti en siaj hejmoj, legante E^o periodaĵojn (elstaras "Monato" kaj "El Popola Ĉinio" kiuj ne priskribas nur la movadon) aŭ aŭskultante radio-elsendojn (Bern facile kapteblas).

Iom pli kuraĝaj Esperantistoj regule ĉeestas la grup-kunvenojn, eĉ semajn finajn renkontojn (baldaŭ en Valras, 34 - kaj Millau, 12), nacian kongreson (Bourges 8-12 VI) aŭ tutsemajnan staĝon (La Chaux de Fonds, Grésillon)

Pli moviĝemaj antaŭvidas partoprenon al internacia kongreso, ne necese malproksime (ekz. la ferisemajno en Vilanova i Geltru, la amikeca kongreso de P. Delaire en Santiago de Compostela 15-21 VII, SAT Kongreso en Bordojo 1-8 VIII, Tejo Kongreso en Britujo, ktp). La semajno de Sète en septembro estas alia ekzemplo por montri ke ĉio ne disvolviĝas dum "la sezono". Ĉie okazas io en Esperantio. Informojn pri la ĉefaj eventoj vi trovos en la kalendaroj de "Heroldo" kaj "Monda Turismo". De via partopreno dependas la sukceso de la E^o aranĝoj.

Kaj se vi preferas ĝui private nian lingvon, kontaktu la Esperantistojn sur la vojo de viaj ferioj. Tiel mi faris lastan someron, krom partopreno al diversaj renkontoj. Ĉie ni trovis amikojn en Esperantio. Ankaŭ eksterlandanoj ĝoje vizitus vin, se vi ne povas vojaĝi.

Eble vi estas Esperantisto, kiu ne praktikas la lingvon. Pardonu la tempoperdon, sed ne plendu, ke nenio povas vin allogi!

Al la aliaj, agrablan vojaĝon

en
ESPERANTIO !!!

J. Henin

Ronéotypé pour la Fédération d'ESPERANTO Languedoc-Roussillon

Directeur de la publication: Roberto FRUS - Ecole Maternelle E. Vaillant II - Z.U.P. — 30000 NIMES

Dépot Légal : 1er Trimestre 1984

Imp. Générale, 21, rue de la Madeleine, Nimes